

Опорний заклад Демидівський ліцей
Демидівської селищної ради Рівненської області

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
опорного закладу Демидівського ліцею
від 28.08.2025 за №7

ТЕХНОЛОГІЇ

Навчальна програма для 8-го класу

Розроблена на основі модельної навчальної програми

«Технології. 7-9 класи»

для закладів загальної середньої освіти

(авт. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько
Ю.М.)

Укладач Новосад Л. К.

2025

Вступна частина

Навчальну програму навчального предмета «Технології» для учнів 7–9 класів розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»), на основі Державного стандарту базової середньої освіти.

Відповідно до Державного стандарту, **метою технологічної освітньої галузі** є реалізація творчого потенціалу учня / учениці, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження.

Відповідно до мети технологічної освітньої галузі, **метою навчального предмету «Технології»** є формування у здобувачів і здобувачок освіти життєво важливих компетентностей, необхідних у самостійному житті, розвиток творчого потенціалу, критичного мислення, духовно-моральних цінностей, реалізація здібностей та інтересів учнівства у сфері проектно-технологічної діяльності.

Предмет спрямований на створення навчального середовища, для розкриття й розвитку у школярства здібностей в особистісно-зорієнтованій сфері проектування та виготовлення виробів і ознайомлення в процесі роботи з різними матеріалами, інформацією й іншими ресурсами відповідно до потреби творчої ідеї учнівства.

Для учнів та учениць 7-9 класів передусім важливо вивчати зміни, що відбуваються в технологіях. Відповідно, отримані знання в цій галузі мають бути гнучкими та забезпечувати широку сферу застосування; особливий акцент у програмі зроблено на практичній діяльності, яка містить методи: робота із засобами праці; дослідження дизайн-продукту; екскурсії та спостереження; проектування; практичне оцінювання; історія розвитку технологій, новітні технології.

Сучасне навчання повинно мати комплексний вплив на особистість, саме предмет «Технології» має всі необхідні для цього компоненти. Зміст предмету передбачає формування не лише знань і вмінь, але й певних якостей, світогляду, ідейності, моральності особистості, громадянської позиції, підприємництва тощо.

Програмою передбачено отримання учнями та ученицями в процесі навчання певних знань та вмінь. Знання містять базові поняття й терміни, способи, шляхи й засоби перетворювальної діяльності, уявлення про предмет і об'єкт праці,

знання основних технологій у досліджуваній сфері діяльності, розуміння нерозривності і забезпечення взаємодії пізнавальної та перетворювальної діяльності, знання економічних, соціальних і екологічних аспектів трудової діяльності людини в навколишньому світі, знання умов і засобів забезпечення безпеки практичних робіт.

Своєю чергою, уміння являють собою освоєння способів перетворювальної діяльності на основі отриманих знань: здатність вибирати відповідні види перетворювальної діяльності, уміння виконувати практичні дії; уміння організувати, забезпечити й керувати процесом діяльності; здатність аналізувати й коригувати процес діяльності; уміння здобувати й використовувати нову інформацію; уміння здійснювати самостійну творчу діяльність; здатність визначати рівень своєї готовності до перетворювальної діяльності; уміння визначати шляхи підвищення професійної готовності до практичної діяльності; здатність забезпечувати ефективні та безпечні умови праці.

Ця програма:

- передбачає досягнення очікуваних результатів навчальної діяльності;
- визначає зміст і види навчальної діяльності здобувачів і здобувачок освіти;
- ґрунтується на визначених Державним стандартом ціннісних орієнтирах;
- сприяє формуванню ключових компетентностей.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального модуля. До того ж зміст

указаний таким чином, що кожний учитель / учителька, які обрали цей варіант програми, легко зможе адаптувати її під особливості своєї роботи.

Програму побудовано з урахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту й очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємопов'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнівством предметних компетентностей;
- творчого використання вчителями програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Згідно з вимогами Державного стандарту, до обов'язкових результатів навчання

учнівства передбачено, що учень/учениця:

- формулюють ідею та втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності;

- творчо застосовують традиційні і сучасні технології;
- ефективно використовують техніку, технології та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;
- турбуються про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб.

Окрім спеціальних умінь і навичок, у процесі навчання учні й учениці оволодівають загально-навчальними вміннями і навичками, які мають відношення до всіх предметів, наприклад, навичками роботи з книгами, довідниками, читання й письма, бібліографічним апаратом, раціональної організації домашньої праці, дотримання режиму дня тощо.

Структура навчальної програми

Ця програма є логічним продовженням модельної навчальної програми «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Деякі питання в ній повторюються, але передбачено, що вони мають бути ускладненими відповідно до вікових особливостей здобувачів і здобувачок освіти. Крім цього, учні та учениці 7-9 класів працюють над соціальними проєктами, що сприяє усвідомленню значущості виконаної роботи.

Розроблену навчальну програму складено з чотирьох основних модулів.

1. Утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності.
  2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва.
  3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.
  4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.
- Навчальна діяльність здобувачів і здобувачок освіти за цими модулями сприятиме найбільш ефективному досягненню мети предмета «Технології». Зазначену мету можна досягти шляхом залучення здобувачів освіти на уроках технологій до проєктної діяльності як провідного засобу розвитку і навчання учнівства, формування в нього здатності до самостійного навчання, оволодіння засобами сучасних технологій, умінь конструювати власний процес пізнання і на практиці реалізувати заплановане.

Зміст програми орієнтовано на формування в учнівства ключових і предметних компетентностей, які покликані наблизити процес навчання до життєвих потреб учня / учениці, їхніх інтересів та природних здібностей.

Навчальний програмовий матеріал, що забезпечуватиме умови для досягнення учнівством очікуваних результатів навчання, викладено в таблиці, яка містить

такі опції (стовпці таблиці):

- очікувані результати навчання;
- зміст навчального предмета;
- види навчальної діяльності.

Очікувані результати складають основу освітніх цілей у роботі вчителя / учительки, орієнтують його / її на запланований навчальний результат та мають бути досягнуті на кінець навчального року. Учителі мають планувати поетапну їхню реалізацію під час виконання окремих проєктів.

До програми додано перелік напрямів та основних технологій проєктнотехнологічної діяльності учнів. Для учнівства 7-8 та 9 класів він дещо відрізняється.

Програмою передбачено, що вибір об'єкта проєктування та основну технологію вчитель / учителька добирають разом з учнями, орієнтуючись на їх здібності, бажання, матеріальне забезпечення тощо. Крім цього, вчитель / учителька, орієнтуючись на зміст навчального предмета (середній стовпець програми), визначають перелік необхідних тем для вивчення в межах обраного об'єкта, формуючи теоретичну і практичну базу знань і вмінь.

Види навчальної діяльності (третій стовпець) покликані спрямувати вчителя / учительку на ті види робіт, які доцільно реалізувати учнями під час опанування певної теми. Це та послідовність дій, яку варто виконувати для реалізації проєктної діяльності. Під час складання календарно-тематичних планів рекомендовано зміст теоретичної та практичної складових розписувати відповідно до обраного виду діяльності.

Програма спрямована на реалізацію принципу варіативності, який передбачає планування навчального матеріалу відповідно до матеріально-технічного та кадрового забезпечення навчального процесу, вікових особливостей учнів та їхніх інтересів. Порядок опанування модулів вчитель / учителька обирають самостійно.

Ця програма орієнтована на практичну діяльність учнівства і побудована таким чином, що кожен вчитель / кожна вчителька мають можливість обрати тему проєктної діяльності, реалізуючи 1 (і більше) проєктів за кожним модулем із запропонованого переліку, адаптуючи його на вибір до потреб учнівства. Таким чином, за рік школярі опановують мінімум 4 проєкти, які можуть виконуватись не лише індивідуально, а й у складі як маленьких, так і великих груп.

У програмі є повторення деяких тем у модулях різних класів. Це не означає виконання однакових проєктів. Змістовий матеріал та проєкти мають бути різними з ускладнювальними елементами в кожному наступному класі.

Програмою також передбачено перелік основних технологій, які вчитель / учителька можуть використовувати для опанування обраної проєктної діяльності.

Основна технологія не повинна повторюватись більше 2-х разів за один навчальний рік. Додаткові технології можна обирати на власний розсуд, але так, щоб це відповідало навчанню та засвоєнню нових знань та вмінь і не створювало небезпеки для здобувачів і здобувачок освіти. Для груп, які не поділяють на хлопчиків / дівчат, за бажанням учнівства можуть використовуватися дві основні технології. Головне завдання при виборі об'єкта праці та технології до нього – реалізувати інтелектуальний і творчий потенціал учня / учениці, прищепити навички самореалізації й самоосвіти, надати свободу творчості в межах потрібних знань, орієнтуватися на досягнення сучасної науки, навчити дітей шукати, аналізувати, робити висновки, вмотивувати діяльність учнівства. Під час проектної діяльності орієнтувати учнів на кінцевий результат.

Ця програма є універсальною і не має чітко вираженої гендерної направленості. Тобто вчитель / учителька можуть працювати з будь-яким сформованим класом: дівчата, хлопці, змішана група.

Під час виконання практичних робіт у навчальній майстерні важливо звертати увагу на дотримання здобувачами і здобувачками освіти правил безпечної роботи, виробничої санітарії й особистої гігієни, навчати їх виключно безпечних прийомів роботи, ознайомлювати із заходами попередження травматизму.

8 клас

Перелік напрямів та основних технологій проектно-технологічної діяльності учнів та учениць.

Перелік напрямів проєктно-технологічної діяльності учнів та учениць	Перелік основних технологій
<p>Есо-Friendl у виробі. Аksesуари та прикраси. Вироби для оздоблення інтер'єру приміщень. Вироби до свят. Вироби з уживаних речей. Волонтерська діяльність. Догляд за собою. Кімнатні, садові рослини. Корисні речі для: немовлят, дітей, дорослих, людей з інвалідністю, домашніх тварин. Корисні речі для загального побуту. Кулінарні вироби. Одяг для себе. Особистий побут (домоведення). Предмети для благоустрою та організації життя та роботи. Споживацькі знання. Страви української кухні. Сувеніри та обереги. Швейні вироби</p>	<p>Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом. Технологія обробки текстильних матеріалів машинним способом. Технологія обробки деревинних матеріалів (ДВП, фанера) машинним/механічним способом. Технологія обробки деревини машинним/механічним способом. Технологія ручної обробки металів. Технологія механічної обробки металів. Технологія виготовлення/оздоблення виробів різьбленням. Технологія виготовлення виробів з поєднанням штучних та природних матеріалів. Технологія виготовлення аплікації (з текстильних та природних матеріалів). Технологія плетіння (лозоплетіння, соломоплетіння тощо). Технологія виготовлення виробів у техніці «макраме». Технологія виготовлення текстильної ляльки. Технологія обробки тонколистового металу. Технологія виготовлення аплікації із соломи. Технологія обробки дроту. Технологія виготовлення вишитих виробів початковими, лічильними та вільними швами. Технологія виготовлення виробів із бісеру. Технологія оздоблення виробів вишивкою бісером (на тканині, на дерев'яній заготовці). Технологія ліплення. Технологія оздоблення виробів художнім випалюванням (пірографія). Технологія ниткографії. Технологія виготовлення писанок.</p>

Технологія ажурного випилювання.
Технологія виготовлення мила (миловаріння).
22
Технологія виготовлення виробів технікою маркетрі (аплікація зі шпону).
Технологія виготовлення свічок.
Технологія виготовлення нових речей зі старих (апсайклінг).
Технологія виготовлення виробів із ниток, пряжі.
Технологія виготовлення виробів у техніці валяння.
Технологія виготовлення в'язаних виробів (спицями, гачком, руками).
Технологія виготовлення виробів у техніці кінусайга.
Технологія клаптикового шиття (печворк, квілтінг).
Технологія приготування їжі.
Технологія вирощування кімнатних рослин та рослин у відкритому ґрунті.
Технологія догляду за житлом.
Технологія догляду за волоссям.
Технологія догляду за обличчям, тілом.
Технологія догляду за нігтями.
Технологія формування культури споживання їжі.
Технологія макетування.
Технологія виготовлення картин із вовни.
Технологія виготовлення виробів у техніці килимова вишивка.
Технологія оздоблення виробів вишивкою стрічками.
Технологія виготовлення вишитих виробів наскрізними швами.
Технологія виготовлення вишитих виробів гладдю.
Технологія виготовлення м'якої іграшки (пласка та об'ємна).
Технологія виготовлення дерев'яної іграшки.
Технологія розпису тканини.

	<p>Технологія розпису на склі, кераміці.</p> <p>Технологія електротехнічних робіт.</p> <p>Технологія токарної обробки деревини.</p> <p>Технологія виготовлення виробів у техніці скрапбукінг.</p> <p>Технологія оздоблення виробів у техніці декупаж.</p>
--	---

Програма

Очікувані результати навчання	Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Модуль 1. Утілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктнотехнологічної діяльності		
<p>Знаходить, відбирає та оцінює актуальну інформацію для виявлення творчого задуму [проблеми], визначає достовірність джерел.</p> <p>Обговорює спільно з іншими особами наявні особистісно та соціально важливі проблеми для розв'язання їх у проєкті. Аргументовано доводить важливість майбутнього проєкту відповідно до власних інтересів і прогнозує його позитивний вплив на бюджет власний [родини, громади].</p> <p>Відображає у формулюванні мети власної або спільної проєктно-технологічної діяльності її ідею або проблему.</p> <p>Визначає завдання проєкту самостійно або в співпраці з іншими особами, проводить</p>	<p>Правила внутрішнього розпорядку в навчальній майстерні. Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог під час виконання технологічних операцій, організація робочого місця.</p> <p>Методи проєктування: метод комбінаторики.</p> <p>Етапи проєктування.</p> <p>Послідовність роботи над проєктом.</p> <p>Банк ідей.</p> <p>Моделіаналогії для проєктування виробу.</p> <p>Художнє конструювання.</p> <p>Графічне зображення виробу. Технічне конструювання.</p> <p>Креслення в системі прямокутних проєкцій.</p> <p>Вигляди. Моделювання.</p> <p>Матеріали (інгредієнти) та інструменти, пристосування, механізоване та автоматизоване</p>	<p>Ознайомлення з інструментами, матеріалами, обладнанням у разі використання нових технологій.</p> <p>Створення банку ідей проєктів на рік.</p> <p>Алгоритм застосування методу фокальних об'єктів для вдосконалення чи створення виробу.</p> <p>Вибір виробу для проєктування.</p> <p>Вибір та обґрунтування теми проєкту.</p> <p>Визначення вимог до готового виробу.</p> <p>Створення банку ідей для виконання проєкту.</p> <p>Добір та аналіз виробів аналогів. Складання послідовності виготовлення виробу.</p> <p>Виконання графічного зображення виробу з</p>

<p>моніторинг стосовно можливих способів розв'язання завдань проекту.</p> <p>Визначає етапи проектно-технологічної діяльності і відповідну структуру проектної теки.</p> <p>Обґрунтовано застосовує цифрові пристрої на різних етапах проектнотехнологічної діяльності: для пошуку, аналізу і використання інформації, презентації проекту тощо.</p> <p>Здійснює маркетингові дослідження з метою розроблення дизайнпроекту.</p> <p>Збирає актуальну інформацію з різних джерел про об'єкт проектування, аналізує та упорядковує її.</p> <p>Оцінює ризики і приймає рішення стосовно завдань проекту на основі результатів маркетингових досліджень.</p> <p>Обговорює та рефлексує результати маркетингових досліджень через доступні форми презентації.</p> <p>Застосовує методи проектування до запланованого об'єкта проектування, обговорюючи ідеї та конструктивно взаємодіючи з іншими</p>	<p>обладнання для виготовлення виробу (за проектом).</p> <p>Раціональне та доцільне використання матеріалів. Критерій екологічності для добору матеріалів.</p> <p>Технологічна послідовність виготовлення виробу.</p> <p>Технологічні операції відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення.</p> <p>Особливості та технологія обробки конструкційних матеріалів (деревинні, текстильні та з металу) ручним способом.</p> <p>Деталь. Загальні відомості про способи отримання деталей заданої форми із різних матеріалів: різання, штампування, лиття.</p> <p>Способи обробки та з'єднання деталей (випилювання, шліфування, за допомогою цвяхів, зшивання, зв'язування, склеювання тощо).</p> <p>Види оздоблень (деревних, текстильних матеріалів, в'язаних виробів тощо).</p> <p>Вимоги до готового виробу.</p> <p>Використання фурнітури (гудзики, блискавки, кнопки, застібки, карабіни, заклепки тощо).</p> <p>Практичне</p>	<p>використанням методу комбінаторики.</p> <p>Побудова кресленника.</p> <p>Добір технології виготовлення виробу; конструкційних матеріалів для виготовлення виробу; малюнка для оздоблення; інструментів і пристосувань.</p> <p>Розрахунок кількості матеріалів.</p> <p>Розробка стратегії проектування запланованого виробу з прогнозуванням його позитивного впливу на власний бюджет.</p> <p>Економне використання матеріалів.</p> <p>Економічне та екологічне обґрунтування, Маркетингові міні дослідження</p> <p>Розробка конструкції виробу (побудова кресленника виробу, виготовлення викрійок, лекал, шаблонів виробу).</p> <p>Виготовлення деталей виробу відповідно до обраної технології.</p> <p>Перенесення малюнка на поверхню виробу (за необхідності).</p> <p>З'єднання деталей виробу відповідно до обраної технології.</p> <p>Виготовлення, оздоблення та опорядження виробу відповідно до обраної технології. Контроль та</p>
--	---	---

<p>особами.</p> <p>Розробляє модель об'єкта проектування, аналізуючи різні стилі дизайну.</p> <p>Здійснює художнє конструювання виробу, застосовуючи принципи та засоби дизайну.</p> <p>Визначає можливості графічних редакторів для художнього конструювання виробу, за потреби застосовує їх.</p> <p>Оцінює власні чи спільні результати художнього конструювання виробу за визначеними критеріями.</p> <p>Здійснює технічне конструювання об'єкта проектування — від його компоновки до виконання креслень, ескіза тощо.</p> <p>Аргументує вибір способу побудови зображення, кількість проєкцій тощо.</p> <p>Читає і пояснює або переказує власними словами графічні зображення. Читає графічні зображення і відтворює прочитане як алгоритм власних дій із виготовлення виробу і, навпаки, за потреби вносить зміни під час виготовлення виробу до графічних зображень відповідно до внесених змін у роботі.</p> <p>Обґрунтовує конструкцію об'єкта</p>	<p>застосування: упорядкування, безпечне використання, зберігання та догляд.</p>	<p>самоконтроль виготовлення виробу. Оформлення виробу. Презентація проєктної діяльності. Оцінка якості виготовленого виробу. Організація робочого місця.</p> <p>Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічні вимоги під час виконання технологічних операцій.</p>
--	--	---

проектування через добір матеріалів, методи їх обробки, обрахунок витрат на виготовлення виробу тощо.

Аргументовано вносить зміни до конструкції чи конструктивних елементів виробу, змінює в разі потреби конструкційні матеріали. Застосовує за потреби комп'ютерне середовище в процесі конструювання.

Характеризує види технологічних операцій, аргументовано добирає їх для виготовлення виробу.

Визначає послідовність технологічних операцій для виготовлення проєктованого виробу.

Обґрунтовує технологію виготовлення виробу, спираючись на принципи промислового дизайну.

Оцінює заплановану роботу, прогнозує ймовірні перешкоди.

Читає графічні зображення і відтворює прочитане як алгоритм власних дій із виготовлення виробу і, навпаки, за потреби вносить зміни під час виготовлення виробу до графічних зображень відповідно до внесених змін у роботі.

Обґрунтовує конструкцію об'єкта проєктування через добір матеріалів, методи їх

<p>обробки, обрахунок витрат на виготовлення виробу тощо.</p> <p>Аргументовано вносить зміни до конструкції чи конструктивних елементів виробу, змінює в разі потреби конструкційні матеріали.</p> <p>Застосовує за потреби комп'ютерне середовище в процесі конструювання.</p> <p>Характеризує види технологічних операцій, аргументовано добирає їх для виготовлення виробу.</p> <p>Визначає послідовність технологічних операцій для виготовлення проєктованого виробу.</p> <p>Обґрунтовує технологію виготовлення виробу, спираючись на принципи промислового дизайну.</p> <p>Оцінює заплановану роботу, прогнозує ймовірні перешкоди.</p> <p>Створює індивідуальний план технології виготовлення виробу, застосовуючи [у разі потреби] цифрові пристрої та графічні редактори.</p> <p>Організовує і планує самостійно роботу з виготовлення проєктованого виробу за наперед визначеною послідовністю.</p> <p>Дбає про власне здоров'я і безпеку інших осіб під час налагодження та використання ручних і</p>		
---	--	--

<p>механізованих знарядь праці. Доцільно використовує інструменти, пристосування, механізовані знаряддя праці; дотримується правил безпеки праці та санітарних норм. Застосовує необхідні знання природничих наук у технологічній діяльності. Виготовляє спроектований виріб згідно з індивідуальним планом, за потреби обґрунтовано вносить зміни в конструкцію об'єкта проектування на кресленнях, ескізах. Розподіляє доцільно час на виконання кожної технологічної операції, індивідуального плану. Виявляє в роботі під час виготовлення виробу позитивні особистісні якості. Співпрацює з іншими особами під час реалізації власного / спільного проєкту. Бере участь у розподілі та виконанні обов'язків під час роботи над спільним проєктом. Бере на себе відповідальність за власний чи спільний результат. За потреби допомагає іншим особам у виготовленні виробу. Оцінює ефективність власного чи спільного</p>		
---	--	--

<p>процесу проектно-технологічної діяльності через аналіз одержаних результатів, обговорення і аргументацію власної позиції.</p> <p>Вносить обґрунтовані зміни до готового об'єкта проектування [у разі потреби].</p> <p>Здійснює рефлексію власної діяльності, зокрема, указує на власні здібності, які дали змогу реалізувати проект.</p> <p>Усвідомлено застосовує нові знання та вміння, набуті в проекті.</p> <p>Указує на недоліки у власних знаннях [уміннях] і визначає способи їх усунення.</p> <p>Розрізняє та обирає форми й засоби презентації результатів проектно-технологічної діяльності.</p> <p>Презентує та обговорює результати власної чи спільної проектно-технологічної діяльності.</p> <p>Застосовує в разі потреби цифрові пристрої та інформаційне середовище для презентації й поширення результатів власної проектно-технологічної діяльності.</p> <p>Аналізує набутий досвід проектно-технологічної діяльності, зіставляє його з власними мотивами, інтересами, можливостями та</p>		
---	--	--

<p>професійними намірами. Обговорює з іншими особами способи підвищення результативності власної проектно-технологічної діяльності</p>		
<p>Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва</p>		
<p>Характеризує декоративно-ужиткове мистецтво та ремесла як окремий напрям дизайну. Розрізняє автентичні твори, стилізовані вироби, вироби в етностилі, науково інтерпретуючи власні знання. Формує власні судження на основі культурологічної інформації про декоративно-ужиткове мистецтво з різних джерел, зокрема інформаційних, і доцільно застосовує її в реалізації власних проєктів. Розпізнає етностиль у різних видах дизайну [одягу, середовища, графіки, промисловому тощо]. Визначає ознаки декоративно-ужиткового мистецтва за етнографічними регіонами України. Долучається до громадських заходів, проєктів із створення і популяризації творів декоративно-ужиткового</p>	<p>Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог під час виконання технологічних операцій, організація робочого місця. Види декоративно-ужиткового мистецтва. Технології і техніки створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Короткі історичні відомості про обрану техніку та технологію декоративно-ужиткового мистецтва. Символи, притаманні видам декоративно-ужиткового мистецтва, та їхні значення. Колірна гама, поширена в регіоні проживання учнів. Застосування технологій декоративно-ужиткового мистецтва для дизайну виробів. Творчість народних майстрів і майстринь України різних регіонів та майстрів і майстринь інших народів, що проживають в Україні. Характерні ознаки технології виготовлення</p>	<p>Ознайомлення з видами декоративно-ужиткового мистецтва. Ознайомлення з технологіями і техніками створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Особливості обраного виду декоративно-ужиткового мистецтва. Визначення теми та завдань проєктної діяльності. Вибір виробу для проєктування з урахуванням рівня своїх практичних навичок із рівнем складності проєкту. Можливість їх удосконалення під час виготовлення виробу. Вибір та обґрунтування теми проєкту й практичного використання спроектованого виробу. Пошук зразків виробів декоративно-ужиткового мистецтва для виконання проєкту. Створення банку ідей. Аналіз виробів аналогів. Розробка графічного зображення (малюнків, схем, шаблонів, ескіза,</p>

<p>мистецтва своєї громади [краю, країни] та мистецтва європейської культурної спадщини. Вивчає історію розвитку традиційних ремесел і декоративно-ужиткового мистецтва як основу пізнання себе, народної культури і створення сучасних виробів в етностилі.</p> <p>Ідентифікує себе носієм культури свого народу, усвідомлює свою приналежність до українського народу через дослідження і вивчення його трудових традицій, народних звичаїв та іншої культурологічної інформації, у змісті технік і технологій декоративно-ужиткового мистецтва.</p> <p>Застосовує інформацію з творів декоративного мистецтва для створення виробу.</p> <p>Аргументовано використовує декоративні елементи під час художнього конструювання виробу, усвідомлено здійснює пошук нових варіантів [версій] стилізації виробу.</p> <p>Самостійно або спільно з іншими особами створює виріб в етностилі.</p> <p>Із розумінням добирає та застосовує методи проектування у</p>	<p>й оздоблення виробів, поширені в регіоні проживання.</p> <p>Осучаснення та практичне застосування виробів декоративно-ужиткового мистецтва.</p> <p>Етнодизайн.</p> <p>Методи проектування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.</p> <p>Графічне зображення (малюнок, схема, шаблон) для виготовлення виробів. Комп'ютерні програми, онлайн конструктори та застосунки для створення створення графічних зображень (схем, орнаментів).</p> <p>Матеріали, інструменти та пристосування, необхідні для виготовлення виробу відповідною технологією.</p> <p>Орієнтовна вартість матеріалів та майбутнього виробу.</p> <p>Прийоми роботи з інструментами та пристосуваннями.</p> <p>Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів.</p> <p>Технологічний процес виготовлення виробу.</p> <p>Види оздоблення відповідно до технологій та технік.</p>	<p>макета) задуманого виробу.</p> <p>Застосування методів проектування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Добір орнаментів та створення композиції майбутнього виробу.</p> <p>Ознайомлення та використання комп'ютерних програм, онлайн-конструкторів та застосунків для створення графічних зображень.</p> <p>Художнє конструювання форми та композиції оздоблення.</p> <p>Добір виду оздоблення виробу.</p> <p>Складання технологічної послідовності виготовлення та оздоблення виробу.</p> <p>Добір та обґрунтування технологій для реалізації проекту.</p> <p>Добір та обґрунтування використання конструкційних матеріалів.</p> <p>Добір матеріалів, інструментів та пристосувань (класичних та новітніх), необхідних для виготовлення виробу.</p> <p>Визначення необхідної кількості та вартості витрачених матеріалів для виготовлення виробу.</p> <p>Економічне та екологічне</p>
--	--	--

<p>створенні предметного середовища в етностилі. Стилізує виріб технологіями декоративно-ужиткового мистецтва, техніками художнього оздоблення з урахуванням функційних і естетичних вимог до об'єкта проектування. Виявляє підприємливість через вивчення попиту споживачів у створених виробках із використанням технік декоративно-ужиткового мистецтва. Використовує цифрові пристрої для рекламування й реалізації створених виробів.</p>		<p>обґрунтування. Маркетингові міні дослідження Виготовлення виробу з використанням відповідних технік та технологій. Виготовлення виробу з дотриманням народних традицій (форма, колірне рішення, символи) та їхнє осучаснення. Виконання технологічних операцій із виготовлення виробу відповідно до складеної послідовності. Економне використання матеріалів під час виготовлення виробу. Виготовлення виробу. Виконання його оздоблення. Дотримання прийомів роботи з інструментами, пристосуваннями. Виконання остаточної обробки виробу. Контроль якості виробу. Догляд за виробами. Визначення можливості поповнення власного бюджету (бюджету сім'ї) за рахунок реалізації виробів, виготовлених власноруч. Презентація проектної діяльності. Організація робочого місця. Дотримання правил безпечної праці під час виконання технологічних операцій.</p>
<p align="center">Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу</p>		

<p>Використовує інформаційні джерела і логічно обґрунтовує роль науки, технологій для сталого [збалансованого] розвитку.</p> <p>Обґрунтовує взаємозв'язок розвитку науки, техніки, технологій і збереження природи.</p> <p>Обговорює і прогнозує екологічні ризики, ризики інноваційних технологій для здоров'я людини і навколишнього середовища.</p> <p>Характеризує новітні матеріали і техніки, визначає їхні вартісні показники, обґрунтовуючи використання їх у проєкті.</p> <p>Проєктує власний життєвий простір із доцільним використанням екологічних матеріалів і побутових продуктів.</p> <p>Створює екологічні вироби з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів.</p> <p>Добирає матеріали для виготовлення виробу з урахуванням інформації про них із маркування, штрихових кодів, товарних знаків тощо.</p> <p>Раціонально замінює матеріали, обґрунтовано змінює конструкцію виробу відповідно до розрахованих витрат.</p>	<p>Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог під час роботи над виготовленням проєкту.</p> <p>Організація робочого місця. Ризики впливу сучасних матеріалів, техніки і технологій на навколишнє середовище.</p> <p>Роль науки, технологій для сталого розвитку.</p> <p>Можливості сучасної техніки та новітніх знарядь праці для виготовлення виробів</p> <p>Особливості роботи з ручними інструментами (лобзик, ножиці по металу та для тканини тощо), електроінструментом та обладнанням (швейна машина, праска, дріль, свердлильний верстат тощо).</p> <p>Види конструкційних матеріалів, які застосовуються для конструювання і виготовлення виробів, та їхні властивості: тканина, фанера, шпон, тонколистовий метал, дріт, ДВП тощо.</p> <p>Використання природних матеріалів із метою збереження навколишнього середовища.</p> <p>Способи переробки паперу, тканини, скла, деревинних матеріалів тощо.</p> <p>Раціональне</p>	<p>Ознайомлення з видами та будовою сучасної техніки й новітніх знарядь праці для виготовлення виробів та особливостями роботи.</p> <p>Вибір й обґрунтування теми проєкту та практичного використання спроектованого та виготовленого виробу.</p> <p>Проєктування виробів без заподіювання шкоди навколишньому середовищу (створення нових речей із уживаного матеріалу).</p> <p>Створення банку ідей.</p> <p>Пошук і аналіз виробів аналогів, використання їхніх найкращих ознак для проєктування.</p> <p>Складання плану роботи з виконання проєкту.</p> <p>Складання технологічної послідовності виготовлення виробу.</p> <p>Побудова лекала, шаблону, макета, кресленника.</p> <p>Розмічання деталей.</p> <p>Економне екологічно орієнтоване та заощадливе використання матеріалів для виготовлення виробу.</p> <p>Економічне та екологічне обґрунтування.</p> <p>Маркетингові міні дослідження</p>
--	---	---

<p>Із застосуванням інформаційних джерел обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки та екологічного виробництва. На основі опрацьованої інформації пропонує способи мінімізації утворення відходів, проблеми їх утилізації. Виконує інноваційні проекти, STEM-проекти, які передбачають дослідження, пов'язані з використанням вторинних ресурсів, побутових відходів. Аргументовано пояснює доцільність обраних матеріалів, раціональність їх використання у реалізації нових проєктів. Аналізує власний екологічний слід у природі. Обґрунтовано пояснює власну модель збалансованої споживацької та екологічної поведінки. Характеризує комплекс різнопланових дій і використання спектра матеріалів, які забезпечують сталий [збалансований] розвиток.</p>	<p>використання матеріалів. Послідовність роботи над проєктом. Розміри, необхідні для виготовлення виробу. Графічне зображення виробу проєктування. Послідовність побудови кресленника методом макетування та за допомогою вимірювань. Технологічна послідовність виготовлення та оздоблення виробу. Види оздоблення виробів. Послідовність кінцевої обробки виробу. Вимоги до готового виробу.</p>	<p>Перенесення (розмічання) малюнка для оздоблення деталей виробу. Виготовлення виробу відповідно до обраної технології. Обробка основних та додаткових деталей виробу. Оздоблення виробу. Остаточна обробка виробу, її виконання. Контроль якості виробу. Оцінка якості та захист проєктної діяльності. Розрахунок вартості витрачених матеріалів та виготовленого виробу. Презентація проєктної діяльності. Організація робочого місця. Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічні вимоги під час виконання технологічних операцій.</p>
<p>Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб</p>		
<p>Визначає власні потреби</p>	<p>Озеленення як спосіб</p>	<p>Створення осередку</p>

<p>та потреби інших осіб стосовно організації побуту.</p> <p>Оцінює естетичність та функціональність організації власного чи спільного життєвого простору, предметного середовища.</p> <p>Здійснює пошук та опрацювання інформації для генерування ідей облаштування власного чи спільного життєвого простору, предметного середовища, організації побуту.</p> <p>Пояснює принципи облаштування життєвого простору відповідно до вимог дизайну.</p> <p>Застосовує художні засоби дизайну в проектуванні власного життєвого простору.</p> <p>Оцінює результати проектування власного життєвого простору відповідно до вимог дизайну.</p> <p>Висловлює судження про тенденції розвитку дизайну XXI століття.</p> <p>Реалізовує проєкт у власному життєвому просторі з використанням різних конструкційних матеріалів, методів і засобів дизайну.</p> <p>Орієнтується в сучасних стилях для облаштування життєвого простору, власних потреб.</p> <p>Презентує результати проєкту через різні</p>	<p>очищення та збагачення киснем навколишнього середовища.</p> <p>Поняття ландшафтного дизайну. Структурні компоненти ландшафтного дизайну (рослини, малі архітектурні форми, скульптури, динамічні моделі тощо).</p> <p>Комп'ютерні програми для виконання проєктів із ландшафтного дизайну.</p> <p>Уплив екологічно чистих продуктів на здоров'я людини та її зовнішній вигляд. Культура, техніка та засоби догляду за зовнішнім виглядом.</p> <p>Види салатів та їхня харчова цінність. Умови та термін зберігання овочів і продуктів для приготування салатів.</p> <p>Зміст етикеток на упаковках. Первинна і теплова обробка продуктів для салатів, способи збереження вітаміну С під час їх обробки. Способи подрібнення овочів.</p> <p>Інструменти та пристосування для приготування салатів.</p> <p>Посуд для приготування і подавання до столу салатів. Технологія приготування овочевих салатів. Побутові електроприлади для</p>	<p>елементів ландшафтного дизайну. Розробка заходів з перетворення та оформлення земельної ділянки (пришкільна, прибудинкова території тощо). Добір інструментів, матеріалів, рослин та ін. Ремонт нескладної побутової техніки, меблів, сантехнічного обладнання, приміщення, обладнання прибудинкової території тощо. Ремонтні та малярні роботи.</p> <p>Добір засобів догляду за зовнішністю.</p> <p>Дотримання правил догляду за собою (шкіра, нігті, волосся, тіла).</p> <p>Складання меню збалансованого харчування підлітка.</p> <p>Вибір та обґрунтування теми проєкту й практичного використання знань для приготування салату.</p> <p>Вправи з нарізання продуктів для салатів.</p> <p>Складання плану роботи з виконання проєкту.</p> <p>Створення власного рецепту.</p> <p>Обґрунтування використаних інгредієнтів. Визначення свіжості обраних продуктів для приготування салатів.</p>
---	--	---

<p>комунікаційні канали, засоби презентації, зокрема, з використанням цифрових пристроїв. Описує компетентності, актуальні для власних життєвих інтересів, потреб та глобальних викликів суспільства. Читає і застосовує інструкції, схеми з будови та принципу дії побутової техніки, визначає у їх змісті зайву інформацію. Удосконалює технічні пристрої або інші предмети побуту за потреби. Здійснює безпечне самообслуговування в побуті. Інтерпретує природничонаукові знання у зв'язку із практичним використанням побутової техніки, зокрема, зі здатністю дбати про власну безпеку та безпеку інших осіб. Облаштовує власний чи спільний життєвий простір у побуті [інтер'єр, одяг, естетика харчування тощо] та удосконалює його на основі вимог дизайну і власних потреб, інтересів, можливостей. Ощадно і безпечно застосовує побутову техніку для вирішення практичних завдань. Характеризує різні види</p>	<p>приготування страв з овочів. Правила сервірування столу відповідно до приготовлених страв. Етикет під час споживання страв. Дотримання правил гігієни та безпеки праці. Правила безпечного користування електроприладами. Користування кухонними електроприладами з дотриманням правил безпеки.</p>	<p>Добір та визначення необхідної кількості інгредієнтів. Організація робочого місця. Добір технології приготування страви; кухонного інвентаря, електроприладів, посуду та сервірування столу. Приготування та подавання салату з овочів. Сервірування столу відповідно до приготовленої страви. Визначення якості та екологічної безпеки приготовлених страв. Економічне обґрунтування й розрахунок орієнтовної вартості приготовленої страви з обраних продуктів. Дотримання правил етикету за столом. Оцінка якості приготовлених страв. Презентація проєкту.</p>
---	--	---

<p>побутових пристроїв у зв'язку з ощадливим використанням природних ресурсів як провідного чинника збалансованого розвитку суспільства.</p>		
--	--	--

